

Bangha Béla S.J.

ÉLETÜNK ÉLETE

BANGHA BÉLA S. J.:

ÉLETÜNK ÉLETE

**ELMÉLKEDÉSI ÉS ELŐADÁSI VÁZLATOK
AZ OLTÁRISZENTSÉGRŐL**

**A PÁZMÁNY PÉTER IRODALMI
TÁRSASÁG KIADÁSA, BPEST.**

471|1937. Imprimatur. Budapestini, die 24. Maii 1937. Eugenius Somogyi S. J. Praep. Prov. Hungariae. — Nihil obstat. Dr. Julius Czapik censor dioecesanus. Nr. 1462|1937. Imprimatur. Strigonii, die 15. Maii 1937. Dr. Julius Machovich vicarius generalis.

Nyomatott: Korda R. T. nyomdájában, Budapest.

BEVEZETŐ

Budapest és Magyarország a 34-ik Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készül, melyet 1938 május 25—29-ig tartunk a magyar fővárosban.

Minden eucharisztikus világkongresszus hatalmas vallási esemény, de úgy érezzük, hogy ma egészen különleges jelentőséget ad neki az az időpont, amelybe esik. Most vívja a harcos istentelenség a legélesebb küzdelmet az istenhit és Krisztus Egyháza ellen; most robbantanak fel egész országokban, Oroszországban, Spanyolországban s Mexikóban templomokat, döntenek ki oltárokat, mészárolnak le papokat s teszik nevettség tárgyává az eucharisztikus Krisztus hitét. Ebben a helyzetben az olyan világgraszoló vallásos megmozdulás, mint egy Eucharisztikus Világkongresszus, egészen különleges időszerűséget s jelentőséget nyer. Szinte önként adódik, hogy ennek a világkongresszusnak egy világ megmozdulásává kell szélesülnie: az *engesztelés és tiltakozás* hatalmas, nemzetközi tényévé, amelyet azonban mindenekelőtt magának az eucharisztikus

buzgóságnak felújításával és elmélyítésével kell előkészítenünk és hatásosabbá tennünk. Nem szabad, hogy az Eucharisztikus Kongresszus csak az amúgy is jók és jámborok újabb díszes felvonulása legyen, hanem mindent el kell követnünk, hogy az elhidegülteket és közönyöseket, a hanyag és tétlen katolikusokat is felvillanyozzuk s egyrészt az Oltáriszentségben rejlő kincsek és áldások megértésére s mintegy újabb felfedezésére, másrészt azoknak lelkes és tevékeny védelmére felbuzdítsuk. Viszont épp ebből a célból az Oltáriszentség híveinek is új lelkesedéssel és hittel, szeretettel és apostoli lángolással kell eltelniök az Eucharisztikus Király iránt.

Ezt a kettős célt szolgálja az az *eucharisztikus előkészítő esztendő*, amely a nagymagyar Püspöki Kar rendeletéből az Eucharisztikus Kongresszust nálunk megelőzi s amelynek folyamán ifjúsági, női és férfiközönség számára tartandó három vagy nyolc napi előadássorozatok, eucharisztikus ájtatosságok és ünnepélyek, eucharisztikus tárgyú kultúrdélutánok s hasonlók egész sora révén kell közönségünket és népünket a kongresszus gondolatvilágába minél mélyebben bevezetnünk. Hasonló előkészületi gyakorlatokra a külföld számos országában is gondolnak már s így remény van arra, hogy nemcsak a kongresszus maga, hanem

annak előkészítése is valóban nagyarányú nemzetközi katolikus mozgalommá szélesedik. Így majd Isten kegyelmével elérhetjük, hogy a budapesti Eucharisztikus Világkongresszus nem pusztán néhány napig tartó s nem csupán külső fényt kifejtő vallásos ünnepségekből vagy felvonulásokból fog állni, hanem mély és maradandó lelki átalakulásokat eredményez s valósággal kortörténeti jelentőségűvé izmosodik: jelentős lépéssé a Hit harcában a hitetlenség ellen, a Szeretet érvényesítésében a gyűlölet tombolása ellenében.

Az alábbi elmélkedési és előadási vázlatok közreadásának az az egyetlen célja, hogy némi vezérfonálként szolgáljanak az említett előkészületek számára, templomban és templomon kívül, papok és világiak részére.

AZ OLTÁRISZENTSÉG: ISTEN LEGSZEBB ADOMÁNYA

Az Oltáriszentség legélesebb választófal a hívő és a hitetlen világ között. Nem értheti meg az, aki csak az érzékeinek hisz s csak az anyagnak él. Nem értheti meg, aki számára Isten, természetfölöttiség, lélek, örökkévalóság, kinyilatkoztatás üres szölamok. Nem csodálhatjuk, hogy azok, akik az Oltáriszentségben nem hisznek, merő babonaságnak nézik a katolikus Egyház eucharisztikus életét, tévedésnek bélyegzik azt a nagy tiszteletet, amellyel mi az Euchariszticiának áldozunk, s azt a pazar fényt és pompát, amelyet egyházművészetünk és liturgiánk az Oltáriszentség ünneplésében kifejt. Nekik, szegényeknek, az Oltáriszentség semmi, míg nekünk minden! Nekik talán bálványtisztelet és babona, míg mi az Isten legszebb adományát ismerjük fel benne, amellyel a megváltott embereket kitüntethette. Ahogyan Szent Ágoston mondja: „Bár az Isten végtelen hatalmú, ennél nagyobb csodát nem tehe-

tett; bár végtelenül bölcs, ennél nagyobb ki nem eszelhetett; bár végtelenül gazdag, ennél pazarabb ajándékot nem adhatott."

Csakugyan, mit is jelent nekünk az Oltáriszentség?

1. Mindenekelőtt jelenti az *Űr Jézus Krisztus valóságos jelenlétét a kenyér és a bor színe alatt*. Tehát az Istenember eleven köztünk-lakozását, csodálatos, érthetetlen, titokzatos, de mégis valóságos módon való itt-tartózkodását. Jelenti, hogy Jézus maga itt él és lakik pár lépésnyire tőlünk: ugyanaz a Jézus, aki Betlehemben született, Názáretben nevelkedett, Galileában és Judeában tanított, aki betegeket gyógyított és bűnösöket enyhített, aki halottakat támasztott s önmaga is feltámadt, aki értünk a kereszten vérzett és meghalt. Ugyanaz a Jézus, aki ma az Atya trónján ül. Láthatatlan, nesztelen, kitapinthatatlan természetfölöttiségben, de itt lakozik köztünk az oltáron, testével, lelkével, szívével, vérével, istenségével s emberségével.

Ez a valóságos jelenlét mindig újra ámulatba ejti a benne elmélyülő lelket. Vajjon mi vehette rá Jézust ennek a csodálatos rendelkezésnek csak a kigondolására is és aztán a megvalósítására? Kétségtelenül csak egy dolog: az ő nagy és mérhetetlen szeretete mihozzánk. Szeretete, amelynek legelemibb és természetes jellemvonása, mint minden

szeretetnek, az, hogy ott akar lenni, ahol az van, akit ő szeret. Ahogy az anya boldogtalan, ha gyermekét nem látja s önkézevel nem gondozhatja, ahogy a hitvestársak szerelme a testi-lelki életközösségben találja meg természetes megnyilatkozását, ahogy jóbarátok nehezen viselik el, ha hosszasan távol kell lenniök egymástól, úgy akart az Úr is hozzánk való gyengéd szeretetének érezhető kifejezést adni azzal, hogy módot talált az állandó köztünk-maradásra. Ez az Oltáriszentség. A mennyben megdicsőült Üdvözítő itt akart maradni köztünk: közről akarta érezni a mi szívünk dobbanását, közről hallani sóhajainkat, közről száritani fel könnyeinket, közről önteni vigaszt fájdalmainkra. „Gyönyörűsége az emberek fiaival lenni.” Ezért nem érte be azzal, hogy mint Isten úgyis mindenütt jelenvaló, sem azzal a titokzatos bennünk-lakással, amelyet a kegyelem eszközöl (Ján. 14, 23), hanem az Oltáriszentséget szerzette, hogy valóságos istenemberi jelenléte révén is zárandoktársunk legyen a földön. Hogyha szemünk nem látja is, fülünk nem hallja is őt, szívünk a hit által megérezze az ő csodálatos, boldogító, felemelő s vigasztaló jelenlétét. Boldog nemzedék mi, hogy így állandóan velünk van az Úr! „Emmánuel!”

Olyanféle ez a jelenlét, mint amikor Jézus feltámadása után az Emmausba menő tanít-

ványokhoz csatlakozott s oktatta, felemelte, vigasztalta őket, úgyhogy „gerjedezett a szívük”, amint ő szólott hozzájuk (Luk. 24, 32). Jézus ott velük volt, beszélt hozzájuk, a tanítványok valamiképen meg is érezték a jelenlétét, de szemük nem ismerte fel őt. De azért mégis Jézus volt velük.

2. Az Oltáriszentség továbbá a *kereszt-halál állandó, jelképes megújítása* oltárainkon. Krisztus a kereszten egyszersmindenkorra megváltott ugyan minket, az ő áldozata az egyetlen s tökéletes áldozat a világ üdvösségére. A szentmise nem is új áldozat, csak annak az egynek és egyetlennek állandó, jelképes bemutatása, titokzatos megisméltése, amelyet Jézus először a Golgotán bemutatott. Ezt a titokzatos, szentségi megújítást azonban szintén maga az Úr gyakorolta először az utolsó vacsorán, ahol kifejezetten el is rendelte annak állandó gyakorlatát „az én emlékezetemre”. A szentmise tehát a golgotai áldozat megjelenítése a hívek szeme előtt. A szentmisén jelen lenni annyi, mintha a Kálvária keresztje alatt állanánk, mintha hálás és megindult szeretettel térdelnénk ott a nagy világdráma színhelyén, ahol Isten megengesztelődött, a pokol legyőzetett, az ember megváltatott s a bűn mindent elfojtó uralma eltöröltetett. A szentmise s a szentáldozás révén mindenegybes hívő abba a titokzatos, éltető áramkeringésbe kapcsoló-

dik bele, amelynek hajtóereje az Úr szívévére, s amely a lelkek országát állandóan élteti, tisztogatja, nemesíti és megdicsőíti. A szentmise s a szentáldozás révén mindannyiszor megújul és megszilárdul a mi eleven egybeforradásunk Jézus titokzatos testével. Minden üdvösség az Úr Jézus kereszthalálából támadt, de elsősorban az Oltáriszentség s a szentmise az, ami által a kereszthalál gyümölcsei mindenegyes hívőnek egyéni kincsévé válnak.

Ki szerezte a *misét*? A külső szertartásokat az Egyház, a lényegét azonban — az utolsó vacsorai jelenet ismétlődését — az *Úr maga rendelte*.

3. Az Oltáriszentség a mi *lelkünk természetfölötti tápláléka*. Minden áldozatnak folytatása az áldozati lakoma, amelyben maga az Isten vendégeli meg gyermekeit. Itt az áldozati lakoma magának az Istenembernek teste s vére, amelyet ő maga ajánlt fel a mennyei Atyának s amelyet most lelki táplálék alakjában az Atya ad vissza nekünk.

Távolállók, a hit terén laikusok s felületes lelkek szemében csupa érthetetlen talány: hogyan adhatja az Isten Fia a saját testét s vérét híveinek eledelül s italul? Mi ennek a célja és értelme? Nem primitív népek ősi babonáinak, a theophagiáknak (Isten-evéseknek) zavaros visszhangja-e mindez?

Ó nem! Mért lenne az oltáriszentségi jelenlét

lehetetlen? Nem művelhette-e Isten azt a csodát, hogy amint ő minden testi életünknek forrása, ugyanúgy legyen lelki életünké is, mégpedig nemcsak kegyelmeinek közlése útján, hanem egyenesen is és személyesen: önmagának csodálatos átadása, belénk öntése által? Ennek a magasztos gondolatnak, ennek a kétségtelenül istenien merész, de egyúttal istenien fölséges lélektáplálásnak pedig lehet-e kifejezőbb, érthetőbb, emberibb és közvetlenebb jelképet adni, mint a fizikai magunkhozvételt, a „kenyér” evését s a „bor” ivását? Nem azért, természetesen, hogy velünk egyesülve istenségét elvesse magától, hanem ellenkezőleg: hogy minket is a maga istenségének magasságos fénykörébe emeljen. Nem azért, hogy ő változzék át a mi testünk-ké, hanem ellenkezőleg, mi magasztosuljunk át hozzá, hogy a mi testünk, vérünk, lelkünk s egész lényünk teljék el az ő istenemberi lényének gazdag kisugárzásával.

A szentáldozás kétségtelenül a legmerészebb, legszokatlanabb vallási gondolat. Isten mint eledel! Isten mint táplálék! S csodálatos dolog: mégis megérti rövid magyarázat után még a gyermek is és hosszas teológiai fejtegetés nélkül is szinte természetesnek találja a legegyszerűbb ember. S nemcsak a legegyszerűbb ember, hanem a tudós is, nemcsak a szegény, öreg, falusi néni, hanem a tábornok, az egyetemi tanár, a felfedező,

a lángelme is. Nemcsak szelíd asszonyok s ártatlan leánykák, hanem lobogó vérű fiatal emberek, serdülő ifjak, erőteljes férfiak: valamennyien érzik, hogy ebben a Szentségben titokszerű lelki erők hullámozása zuhog. Hogy itt csodás bensőségességben talál egymásra Isten és a lélek. Hogy itt idő és örökkévalóság, földi korlátozottság és isteni végtelenség foly egybe, s erők szabadulnak fel, amelyek minden evilági hatalomnál mélyebben s elevenebben mozgatják meg a lelkeket.

4. Az Oltáriszentség nemcsak magában véve Isten legszebb ajándéka, hanem *újabb isteni adományok végnélküli sorozatának forrása.*

Ki tudná elmondani, a kegyelemnek mennyi virága, gyümölcse fakad az Oltáriszentségből a hívők lelki életében! Az élő hit, a lángoló Krisztus-szeretet, az erkölcsi ellenállóképesség, a hősi tűrés, a tisztaság csodáinak milyen beláthatatlan áradata buzog és patakzik a mi eucharisztikus életünkből! Nem csoda, ha az Egyház minden erejét s leleményességét, a liturgia és a művészetek, az ének és zene, fényes miseruhák és szertartások, úrnapi körmenetek és eucharisztikus ünnepélyek minden színpompás változatosságát fejt ki, hogy a katolikus lelkület örömujjongásának s hálájának méltó kifejezést adjon azért, amit itt nap-nap mellett merí-

tünk. Kívülállóknak mindez titok talán, azoknak azonban, akik benne élnek és ezeket az áldásokat mindennap élvezik, boldog élmény és felbecsülhetetlen kincs.

De nem kötelességük-e ezeknek a gazdag választottaknak, hogy másokat is ennek a kincsnek birtokába segítsenek? Hogy szeretettel világossítsák fel azokat is, akik e szent titkokban egyebet nem látnak, mint babonát és önámítást? Nem kötelességünk-e mindnyájunknak, hogy küzdjünk a lanyhaság, a közöny és az értelmetlenség ellen az Oltáriszentség irányában? És ugyanakkor kemény és világgraszoló tiltakozást jelentsünk be azokkal az elvakultakkal szemben, akik szét akarják rombolni oltárainkat, el akarják rabolni az eucharisztikus Krisztust a hívő katolikus néptől? Akik az orosz Jaroszlavszki jelszavát követik, hogy „addig nem nyugszunk, míg a világ valamennyi templomát egyetlen lángtengerben porrá nem égetjük”? S nem kötelességünk-e mindenekeelőtt az Eucharisztikus Királynak magának, Údvözítő Krisztusunknak mély megindultsággal nyújtani engesztelést azokért a borzalmas szentségtörésekért, amelyeket ellenségei az Ő szeretetének e legfőbb adományával szemben elkövetnek?

AZ OLTÁRISZENTSÉG: A HIT ISKOLÁJA

A felvilágosodás korának megbocsáthatatlan tévedése volt, hogy a hitben és kereszténységben mindenáron sötétséget és babonát akart látni, valamit, ami a gondolkozó emberhez méltatlan és megszegyenítő. A babona olyan érzékfeletti tételekhez való ragaszkodás, amelyeket semmiféle komoly bizonyíték nem igazol. A keresztény hit azonban éppen ellenkezőleg lényegesen feltételezi a legkomolyabb és legszilárdabb értelmi biztosítékot, ami csak elképzelhető, t. i. az Isten igazoló tanúbizonyságtételét valamely kijelentés és hittétel mellett. A hit csak akkor megalázó, ha vakhit, ha merőben érzelmi, alapoztatlan hit; de nem megalázó, hanem éppen ellenkezőleg felmagasztaló, valósággal a szellem diadala, ha egyenesen az Istennek történelmileg megállapítható kinyilatkoztatására támaszkodik. Megalázó dolog-e, ha érzékeinknek, a tapasztalásnak, vagy a tudománynak szavára hallgatunk?

Ugyebár nem. Ám akkor százszor kevésbé lehet megalázó, ha Isten szavára hallgatunk, aki minden emberi tudománynál s minden érzéki tapasztalásnál biztosabb és igazabb forrása az igazságnak. Sőt a hit nemhogy ellensége a tudásnak, inkább kibővíti annak, hiszen egészen új távlatokat nyit meg az elme számára, új világokat tár fel előtte, amelyekbe az emberi kutatás egyébként egyáltalán el nem hatolhatna. Az emberi tudomány olyan, mint mikor a csillagos eget pusztán szabad szemmel vizsgálom; a hit viszont az a távcső, amelyen keresztül a szemem látóképessége sokkal messzibb, szélesebb, egyébként ismeretlen világokba hatol be. S azért a helyes értelemben vett, keresztény hit sokkal nagyobb diadala a szellemiségnek, mint a merőben emberi felvilágosodás és tudomány.

Mármost az Oltáriszentség ennek a komoly, keresztény hitnek valóságos főiskolája. Mégpedig több oknál fogva.

1. Iskolája a hitnek, mert az Oltáriszentség tanának elfogadása *egyedül és kizárólag Isten szavára támaszkodik*. Érzékek, tapasztalás, a pusztá emberi következtetés itt nem mutat semmit; a fizikai s kémiai észlelet számára a kenyér és bor színe örökké csak kenyeret és bort mutat. Egyedül azért, mert Krisztus oly határozottan és világosan mondotta, hogy „ez az ő teste” és „ez az ő

vére" s „az ő teste valóban étel s az ő vére valóban ital“, amelyet enni és inni kell, máskülönben nem lesz élet bennünk stb., csak azért hajlunk meg az Oltáriszentség előtt, meghajlunk a porig. Ez a mi hitünk tökéletesen érzékfölötti, természetfölötti, isteni. Sokkal inkább, mint azoknál a hitigazságoknál, amelyeket valami formában maga az ész: a tapasztalás is megerősít. Éppen ezért az Oltáriszentségben való hitünk a legteljesebb és legtökéletesebb értelmi hódolat az Isten igazmondása előtt. S mégis: csodálatos dolog, a katolikus világ hisz az Oltáriszentségben. Nemcsak gyermekek és nők, hanem komoly, művelt férfiak, történelmi egyéniségek egész tömege hull a porba az úrfelmutatás vagy a szentségi áldás pillanatában s járul összetett kézzel s mély megindultsággal a szentáldozáshoz. Mert tudatosan vallja, hogy Jézus szava több mint az érzékeké, hogy Isten igazmondása nagyobb és szentebb ismeretközlő, mint a pusztá érzéki tapasztalás.

Az Oltáriszentség hite az emberiség jelentős részének imponáló lendülete a természetfölöttiség felé, egy beláthatatlan, sokmilliónyi tábor felsőbb ihletettsége, amely biztosan és szilárdan áll olyan igazságok talaján, amelyek valóban nem e világból valók.

2. Az Oltáriszentség a hit iskolája, mert *legmagasabban emel az Isten közelébe.*

Annál nagyobb és csodálatosabb egy hit-tény, mennél közelebb visz bennünket az Istenhez, visz bele minket az ő gondolataiba és titkaiba, vagy mennél inkább juttat közel minket Krisztus személyéhez. Ebből a szempontból az Oltáriszentség-hit a természetfölötti hitnek csakugyan egyik legszebb kivirágzása. Mert az Istenség itt nem mint távoli nap ragyog a lelkünk elé, nem mint utolérhetetlen Felség, amelyhez közelíteni embernek nem szabad, hanem mint a fölséges Isten kimondhatatlanul gyengéd leereszkedése hozzánk. Általa közelebb jutunk az Isten Fiához, mint az ő megtestesülése vagy akár a Szentléleknek bennünk-lakozása által. Mert hiszen ő itt az étel és ital alakjában valósággal eggyé forr velünk, csekélyke teremtményeivel, vándortársunk lesz zárándokutunkon s állandóan fellobogtatja előttünk azt az áldozati tüzet, amelyben egy világ született újra.

Ki szállhat ennél magasabbra? Ki hódíthat meg szélesebb birodalmakat, felsőbbségesebb létrendeket? Már az istenhit felemel s megnemesít, Krisztus hite egyenesen Isten barátjává s gyermekévé üt minket; az Oltáriszentség azonban valósággal eggyé tesz vele, mint mikor egy kicsiny csillagot egy hatalmas Nap vonzóereje elragad s magába ölel.

3. Az Oltáriszentség azért is kiváló isko-

lája a hitnek, mert alkalommal *nyílt hitvallásra is kényszerít*, szembeszállásra a harcos istentelenséggel. Amit az agg Simeon Krisztusról mondott, hogy „*jel lesz, amelynek ellene mondanak*”, az az Oltáriszentségről is beteljesült. Beteljesült már akkor, amikor Krisztus Urunk a kafarnaumi hosszú eucharisztikus beszédben az Oltáriszentséget előre jelezte, s amikor ezek a szavai a zsidók, sőt egyes volt tanítványai részén is kemény ellentmondásra találtak. Voltak, akik Jézusnak e fejtegetései miatt hagyták el őt s többé nem jártak vele (Ján. 6, 67). De ellene mondanak ennek a jelnek ma is. Erre az ellentmondásra vallanak Oroszország, Spanyolország és Mexikó felrobbantott, porig leégetett, meggyalázott templomai. Nem a pokol dühös ellenkezését jelzi-e az Oltáriszentség gondolatvilágával szemben az Oltáriszentség hajlékainak és szolgáinak ez a pokoli gyűlölete? A lemészárolt papok, meggyalázott és megölt apácák és hívek hulláinak tömege? Mi más ez, mint a Sátán seregének türelmetlen tobzódása ama hit ellen, amely ezeket a kőből épült vagy eleven templomokat állította az Oltáriszentség szolgálatába? Az atheizmus és a bolzsevizmus nem tud mit kezdeni a hittel és a szeretettel. Nem érti meg, miként lehet a szeretet a világ legmélyebb tartóoszlopa, a teremtés és megváltás végső rúgója, a társadalom

legmélyebb éltetője. Az ő követőik szemében a történelem és az emberi társadalom nem más, mint az önzés és a gyűlölet felcsapó ösztöneinek örök hullámzása s ők erre a két elvre: az önzésre és a gyűlöletre építik egész világukat, politikai és gazdasági rendszereiket, álmaikat. Úgy látszik, annyira meg vannak győződve az önzés és gyűlölet világboldogító erejéről, hogy ennek a kedvéért az egész emberiséget maguk alá szeretnék teperni, mindenütt a hitetlenséget, önzést és gyűlöletet tenni meg a társadalom alapelvévé s elpusztítani mindazt, ami az ellenkező pólusokon: a hit és a szeretet világsarkain mozog.

Egy egész világot mozgósítanak pokoli terveik érdekében, ám ezzel a hívők társadalmát is arra kényszerítik, hogy akár a vértanúságra készen szálljanak szembe a hitetlenség törekvéseivel és keljenek védelmére a megtámadott oltároknak. Épp ezért az Oltáriszentség hite ma már nem csupán jámbor, csendes áhítat, hanem harctér, amelyen sok embernek, műveltnak, munkásnak, ifjúnak valóságos hitvallói hősiességre nyílik alkalmá.

AZ OLTÁRISZENTSÉG: A SZERETET ISKOLÁJA

Ha az Isten- és emberszeretet a legfőbb kincs, amelyre az ember szert tehet s amely a társadalmat a béke és derűs összhang magaslataira vezetheti, akkor az Oltáriszentség ennek a szeretetnek legfőbb s legáldottabb iskolája.

1. Az Oltáriszentség a szeretet iskolája, mert maga is *Isten hozzánk való szeretetének egyik legfőbb záloga*. Ha már a teremtés is Isten hozzánk való szeretetének nagytette volt, még inkább az volt a megtestesülés, a megváltás, a kereszthalál s az Oltáriszentség. Fokozatosan jut ezekben kifejezésre, hogy Isten nemcsak hatalmas és félelmetes, hanem az apostol gyönyörű mondása szerint „Isten a szeretet” (1 Ján. 4, 8). Ez a szeretet magyarázza meg a teremtést, a megváltást és megtestesülést: hogy az Istennek gyönyörűsége volt, hogy az emberek fiai közt legyen (Péld. 8, 31).

Az Istenember, az Isten hozzánk való

szeretetének élő kikristályosodása. Jézus a fogható, látható, köztünk megjelent örök, isteni Szeretet. Az Oltáriszentségben pedig Jézus folytatja azokat a szeretetműveket és jótéteményeket, amelyeket földi életében oly pazarul gyakorolt. Láthatatlanul ugyan, de most is „köztünk jár, jót tévén“, a világ végéig. Ma is vakokat tesz látókká, sántákat s bénákat járókká, lelkieg holtakat elevenekké; ma is személyesen, közelről vigasztal, erősít, enyhít és táplál bennünket. Ma is ő szítja fel bennünk az Isten országa utáni vágyat, az örök élet reményét. A szeretet az Oltáriszentség szerzésének pillanatában még azt a tömérdek visszaélést, megszent-segtelenítést, sőt tengernyi durva szentségtörést is elfeledtette az Úr Jézussal, amelyet elvakult és gonosz emberek az évszázadok folyamán e Szentség ellen elkövetni fogtak. Semmiféle hálátlanság és hitetlenség nem tartotta őt vissza a szeretet e csodájának létesítésétől. Még saját híveinek s kitüntetett gyermekeinek hidegsége és számos hanyagsága sem. Mindezekért, úgy látszik, előre vigaszt és elégtételt nyújtott neki az a felmérhetetlen sok áldás, amely a tabernákulumokból árad majd ki a földre: a hit, az ájtatosság, a tisztaság, a hála, a lelki erősség csodái, amelyeket az Eucharisztia művel majd a lelkek birodalmában.

2. Az Oltáriszentség azért is a szeretet

iskolája, mert minket is hatalmas erővel *sürget viszonzszeretetre*. „Quis non amantem redamet?“, ki ne szeresse azt viszont, aki így szerette őt? kérdi Szent Bernát. Ki maradjon érzéketlenül, amikor az Oltáriszentséghez közeledve szinte érzi a tűzláng tengerét, amely itt feléje csap; a szeretet hullámozását, amely egy világot olvaszt magába? Melyikünket nem ragad meg, ha a szentmisén ájtatosan jelen vagyunk, szent borzalom a gondolatra, hogy most az oltáron ugyanannak az örök Isten-Báránynak vére folyik titokzatosan, akinek teste a keresztfán vonaglott értünk? Amikor áldozni megyünk, melyikünk nem érzi, hogy az Üdvözítővel való közvetlen érintkezés nyomán isteni kéz simogatja meg arcunkat, isteni Barát ölel magához minket s az Üdvözítő csókja lobban fel a homlokunkon? S kit ne töltene el szent lelkesedés az Oltáriszentség tiszteletének terjesztésére s védelmére, ha arra gondol, hogy az utolsó vacsorán Krisztus Urunk éppen az Oltáriszentségben nyújtotta utolsó drága ajándékát örökségképen reánk: „Ezt cselekedjétek az én emlékezetemre?“ Az Oltáriszentség az a véres nefelejcs, amelyet a szenvedő Üdvözítő emlékeztetőül hagyott reánk; az a passzi-flóra, amely az ő elvérző szeretetét állítja mindig újra elénk!

3. Az Oltáriszentség azonban az *emberek*

egymás közt való szeretetének is csodálatos iskolája. Mert hiszen ha egyenlőkép részesülünk ebben a csodálatos isteni adományban, egyenlőkép is lettünk általa testvérek, egyenlőkép kell is tehát szeretnünk egymást. És hogyan szeressük és becsüljük egymást, amikor azt látjuk, hogy Isten mindnyájunkat ennyire szeretett s ilyen kincsekkel nem habozott kitüntetni minket. Testvérek lettünk a közös istenfiúság által, amelyet a keresztdozat révén szereztünk s amelyet Jézus rendelkezéséből az Oltáriszentség állít újra meg újra a szemünk elé. Így aztán csakugyan az Oltáriszentség az a titokzatos szent kapocs, mely által a legbensőbb testvériség szálai fonódnak körénk; a szentáldozás az, ami által valósággal vérrokonokká leszünk Krisztussal is, meg egymás között is. Hiszen ugyanaz az istenemberi Test táplál minket s ugyanaz az istenemberi Vér folyik az ereinkben: szinte szentségtörés számba mehet, ha mégsem szeretjük és becsüljük meg egymást!

Szent Pál is kiemeli már, hogy az eucharisztikus kenyér és kehely az, ami által mindnyájan, akárhányan vagyunk, titokzatosan eggyé forradunk. „Az áldás kelyhe, — írja — amelyet megáldunk, nemde Krisztus vérében való részesülés-e? És a kenyér, amelyet megtörünk, nemde az Úr testében való részesülés-e? Mert egy kenyér, egy test

vagyunk sokan, mindnyájan, akik egy kenyérben részesülünk" (1 Kor. 10, 16). Hogyne szeretnék egymást ugyanannak a csodálatos istenemberi titokzatos testnek különféle tagjai? Hogyne gondoskodnának egymásról szeretettel és gyöngéden? Hogyne érdeklődnének egymás iránt és hogyne tisztelnék egymásban a közös főt, Krisztust? Ahol ez a kölcsönös, őszinte szeretet hiányzik, ott a hívek eucharisztikus élete is hamis vagy fogyatékos.

Ha valaha, napjainkban nem pusztá elvont, aszkétikus megfontolások ezek, hanem nagyon is időszerű és gyakorlati figyelmeztetések. Hiszen ha valaha, ma szakadt az emberiség száz meg száz táborba! A bírvágy, önzés, irigység, becsvágy és gyűlölet mély hasadékokat vágott nemcsak az egyes népek közé, hanem még ugyanazon társadalmi osztály és család tagjai közé is. Az emberek szeretetet emlegetnek, de nincs erejük hozzá, hogy igazi szeretetet gyakoroljanak is, mert hiszen a szeretetnek alap és talaj kell, hogy kivirágozhassék, s talajnak nem elég a pusztá vérségi kapcsolat, vagy a közös, anyagi, szellemi, társadalmi vagy állami érdek. Igazi szeretet csak ott van, ahol az emberek mély és igaz alapon testvéreknek ismerik fel egymást, ami sehol oly elragadón fenséges módon nem képzelhető el, mint az Oltáriszentség talaján.

Hogyan megenyhülne egyszerre a szociális kérdés is, ha embereinkben több volna ez az eucharisztikus testvériségtudat! Az egyik tag felelőssége a másikért! A természetfölötti szolidaritás és kölcsönös gondviselés!

AZ EMBEREK VISELKEDÉSE AZ OLTÁRISZENTSÉGSEL SZEMBEN

Az Oltáriszentség csodálatos ajándékával szemben az emberek nagy része éppen nem viseltetik megfelelő hálával és hódolattal. A kenyér színe alatt rejlő isteni vendég sokak részéről ma is olyanféle fogadtatásban részesül, mint amikor látható alakban jelent meg az emberek között: „övéi közé jött, de övéi be nem fogadták” (Ján. 1, 11).

1. Még a hívő keresztényeknél és katolikusoknál is vajmi gyakran nagyfokú *lanyhaság és érzéketlenség* éri az isteni vendéget a szeretet szentségében. Különös dolog: itt nem hitetlenekről vagy kételkedőkről van szó, akik egyszerűen kitérnek az Úr útjából és nem érdeklődnek iránta, hanem azokról, akiket Isten az igaz hit s a kegyelem felbecsülhetetlen ajándékaival kitüntetett. Még azok is hanyagok az ő szolgálatában és szeretetében, akik egyébként jól tudják, kicsoda Krisztus és mi az Oltáriszentség.

Szinte érthetetlen az az emberi tunyaság

és lagymatagság, amely minden földi jóért könnyen rajong és lelkesedik, ellenben a javak javáért és a kincsek kincséért minden lépést áldozatnak érez. Előttünk fekszenek az Oltáriszentség pazar ajándékai s mi mégis oly kényelmeskedők vagyunk, hogy éppen nem sietünk ezeket a kincseket elfogadni s önjavunkra felhasználni. Tehernek érezzük a vasárnapi rövidke szentmisét, szinte csak a pokolbüntetés félelméből szánjuk el magunkat, hogy húsvét táján, egyszer egy esztendőben, nagynehezen a szentáldozáshoz járjunk. Szomorú emberi vakság és érzéketlenség, amely unatkozik az eucharisztikus Krisztus közelében s ahol csak teheti, messze kitér az útjából, mintahogy valami kellemetlen idegen, valami tolakodó, sehonnai kéregető elől menekül az ember. Úgy illenék, hogy örüljünk és ujjongjunk, valahányszor az oltár közelébe léphetünk s hogy felragyogjon a szemünk, valahányszor csak a harang csendülését is halljuk, amely őhozzá hív. Sajnos azonban, a harang, a templomtorony, a kereszt s a tabernákulum mintha semmi különöset sem jelentene nekünk! S ha nagynehezen mégis megjelenünk az Oltáriszentség előtt, unatkozunk s talán egyetlen gondolatunk, egyetlen szavunk sincs a kenyér színe alatt jelenlevő Krisztushoz. Gyászkeresztények vagyunk!

2. Mit szóljunk azután a kimondottan

hitetlenek óriási tömegéről! Azokról az emberekről, akik akár önhibájukon kívül, mint a pogányok vagy az Anyaszentegyházon kívül állók százmilliói, nem is ismerik az eucharisztikus Krisztust. Avagy azokról, akik keresztényeknek, katolikusoknak születtek, de akár a ferde nevelés és vallástalan környezet hatása alatt, akár saját könnyelműségük s nemtörődésük folytán Krisztust soha igazán meg nem ismerték vagy az ő hitétől elpártoltak. Nem szomorú látvány-e: száz meg százezer keresztény, akinek szemében Krisztus semmit sem jelent! Akik érzéketlen közönnyel mennek el Jézus templomai előtt és soha eszükbe sem ötlik a gondolat, hogy itt kellene keresniök minden élet célját, minden probléma megoldását, minden boldogság forrását! Annyira nem törődnek Krisztussal, annyira semmibe sem veszik már, hogy nem is jut eszükbe Krisztus egyéniségével és tanításával behatóbban foglalkozni, például az Oltáriszentség kérdését komoly vizsgálódás tárgyává tenni. Egy kézlegyintéssel intéznek el egetverő kérdéseket, lélekbenyúló tényeket.

S nem vet-e szomorú fényt a *hitetlenek* ez a sokmilliós tábora a Krisztus-ország híveire is? Nem szégyen-e, hogy csaknem kétezer évvel a megváltás után még mindig oly szabadon terjenghet a hitelenség és oly óriási azoknak a száma, akik számára Krisz-

tus neve alig más, mint egy idegen hangzású történeti név?

3. De itt van végül az *istentelenek és istengyűlölők* világa is. A sátán csatlósa a földön, fenyegető szervezettségben, megdöbbentő, pokoli elszántsággal. Emberek, akik akár gonoszságból, akár elfogultságból kiirtani való ellenségnek tekintik Jézust: a legjobbat és legszentebbet, az emberiség legnagyobb jótevőjét s egyetlen üdvösségét. Akik azt mondják: „Nem akarjuk, hogy ez az ember uralkodjék rajtunk.” Akik gyűlölnek a világosságot, mert cselekedeteik sötétek. Akik Krisztusban és az ő vallásában csak kellemetlen akadályt látnak, zabolázatlan, gőgös, önző vágyaiknak gátlóját, érdekeik és hatalmi vágyuk gyűlölt fékezőjét. S akik, mert gyűlölnek Krisztust, nem tudják elviselni azt sem, hogy mások higgyenek benne. Elönti őket a düh, ha embertársaikat imádkozni, templomba járni, Istent imádni látják. Ráfogják a vallásra, hogy nem egyéb rosszhiszemű félrevezetésnél vagy jóhiszemű tévedésnél. Holott éppen ők azok, akik puffogóan üres jelszavakra, a tömegek félrevezetésére és alacsony ösztöneire építik gondolatvilágukat s ahol egyszer a hatalom a kezükbe került, ott a terror minden véres eszközével irtják mások vallási meggyőződését. Ahogyan Krisztus ellenségei ma Oroszországban, Spanyolországban és Mexikóban

dolgoznak, úgy csak az az elvakult gyűlölet dolgozik, amely egykor Krisztust keresztre feszítette s ma is keresztre akarja feszíteni és el szeretné pusztítani minden egyes felrobbantott templomban, feldúlt tabernákulumban, minden megrontott és beszennyezett lélekben.

Gyűlölet tengere, hitetlenség tengere, lanyhaság tengere: vajjon ezt érdemelte Jézus cserébe tőlünk az ő végtelen szeretetéért?

KINEK VAN IGAZA?

Az egyik oldalon porbahulló, alázatos, lelkes hit és szinte rajongó szeretet az Oltáriszentség iránt, a másik oldalon habzó hitetlenség és gyűlölet, — vajjon melyik tábornak van igaza e kettő közül? Ki jár a helyes úton: azok-e, akiknek az Eucharisztia minden vagy azok, akiknek semmi?

1. Mindenekelőtt tévesek-e annak a *hitnek alapjai*, amely minket Krisztushoz és az Oltáriszentséghez vezet? Megcáfolták-e valaha a vallás *nagy alaptételeit*, az Első Ok és a Végő Cél létét, Istent, a lelket, a túlvilági rendeltetést? Megcáfolták-e valaha a kereszténység tételeit: Krisztus istenségét? Avagy a katolikus Egyház krisztusi eredetét? A hitetlenség rengeteget írt és beszélt e tételek ellen, de megcáfolni egyetlenegy sem tudott közülük.

A kereszténységen kívül nincs egyetlen megoldás a nagy világtalányok megfejtésére, Krisztus személyének s a vele fellépő történeti jelenségeknek megmagyarázására. Itt

minden tiszta, egyenes, fenséges és világos; amott minden csupa kínzó kérdőjel és megoldatlan talány. Krisztus hitében megnyugvást talál az ész és a szív, Krisztus hite alapján rend, béke és összhang virágzik az emberi társadalomban. Viszont ennek a hitnek megtagadása az emberiséget szinte lépten-nyomon nyomorba és sötétségbe taszítja. Hányan próbálták már a világot boldogítani Isten, Krisztus és Anyaszentegyház nélkül, s milyen szomorúan cáfolt rá a valóság az ő hiú álmaikra! Minden évtizedben felhangzik egy-egy újabb világmegváltó jelszó s pillanatilag úgy látszik, mintha csakugyan üdvösséget hozna a világnak; a valóságban pedig a hitetlenségnek minden újabb fordulata csak újabb szenvedésbe, bajba, elkeseredésbe s a tévedések egész sorozatába dönti a világot. Egyetlen szikla van, amely sohasem inog meg: a keresztény hit, Krisztus tana és Egyháza.

2. Vagy tán az *Oltáriszentségre vonatkozó hittételek* bizonyultak-e tévesnek és ámtításnak? Ha az Oltáriszentségben tévedünk, akkor maga Krisztus tévesztett volna meg minket, mert ő mondta egyszerűen és félreérthetetlenül: „Ez az én testem” és „Ez az én vérem”. S hogy ezt csakugyan a valóságos jelenlét értelmében kell értenünk, azt a legnagyobb világossággal és nyomatékkal kifejtette már előzőleg abban a hosszú kafar-

naumi beszédben, amelyben az Oltáriszentség adományára előre felkészítette hallgatóit (Ján. 6, 27—70). „Bizony bizony mondom nektek: az én testem *valóban* étel s az én vérem *valóban* ital” stb.

Jézusnak az Oltáriszentségre vonatkozó szavait már az első keresztény századok tökéletes egyértelműséggel a valóságos jelenlét, a titokzatos áldozat s a lelki táplálék értelmében fogták fel: kezdve Szent Páltól, aki az első Korinthusi-levéiben ismételtén szól az Eucharisziáról, az 1. és 2. század számos írott emlékéen, majd a nagy egyházatyákon keresztül fel egészen a mai napig. Jellemző és nagyon sokatmondó dolog, hogy Krisztus Urunknak az ő testére s vérére vonatkozó szavait egészen a középkor derekáig senkinek még csak eszébe sem jutott másképp értelmezni, mint szószerint. Valóban igaz: ha Jézus csak képletesen akarta volna szavait értelmeztetni, akkor ezt kifejezetten ki kellett volna emelnie, különben ő maga vezette volna félre a hívek millióit sok száz éven át. Csak nem tehető fel, hogy Jézus nem tudta volna, miképp értik szavait azok, akik őt hallották?

3. Az Oltáriszentség hitét azonban nemcsak dogmatikai vagy hitvédelemteni megfontolások igazolják, hanem maga az élet is, azok a gazdag *hatások és gyümölcsök*, amelyek az oltár élő forrásából fakadnak. „Gyü-

mölcséről ismeritek meg a fát", mondta maga az Úr Jézus. Mármost szinte lehetetlen szavakba foglalni, milyen pazar bőségben s üdítő színpompában sarjad millió virág és gyümölcs az eucharisztikus élet patakjai mentén. Ahol az Oltáriszentséget szeretik s belőle élnek, ott a Krisztus-szeretnek, az önfeláldozó, forró áhítatnak, a keresztyén eszmeiségnek, a felebaráti szeretetnek és a tisztaságnak megszámlálhatatlan, ragyogó aratása van. Kezdve az első századok vértanúitól egészen napjainkig, az Oltáriszentség volt mindig az életszentség, az élő hit s a természetfölötti ihletettség legfőbb keltegetője. Gyermekeink életének tavaszát az első szentáldozás fénye vonja természetfölötti ragyogásba s ugyanennek a mennyei kenyérnek isteni varázsa deríti a megdicsőülés és megenyhülés mosolyát a fáradt vándorra, aki halálos ágyán utolsó áldozását végzi. Így szenteli meg az Oltáriszentség s avatja folytonos, égő istenszolgálattá az igaz keresztyének életét az ifjúkortól a késő öregségig. Így alakul a mi életünk boldog, ragyogó, Krisztus-hordozó körmenetté egészen a végső Hajnal pirkadásáig.

Nem szomorú-e, hogy mégis akadnak emberek, akik tudatlanságból vagy értelmetlenségből inkább a sötétséget választják, mint a világosságot, inkább a lelki nyomort, mint az Isten gyermekeinek gazdagságát? Párat-

lan kincsek feküsznek előttük, és ők nem nyúlnak utánuk. Éhen vesz a lelkük, holott egy lépésnyire tőlük az Élő Kenyér kínál nekik erőt és boldogságot. Elepednek a béke, világosság, vigasz és boldogság vágyától, holott ezt mind bőven megtalálnák ebben a „mennyből nyert kenyérben, amely minden édességet magában foglal”. Az Euchariszián keresztül az Isten életet s mennyországot kínál nekik, de ők inkább megmaradnak a békétlenség, lelki üresség és nyomorúság poklában.

Igy maradjon-e ez? Nem kellene-e minden eucharisztikus léleknek, az Oltáriszentség minden igazi hívének összefognia, hogy az emberek ebből a szomorú tespedésből és öngyilkos tévedésből kikerüljenek? Apostoli, eucharisztikus szeretetre van szükségünk, amely az éhezőknek kenyeret szegni siet s a szomjazóknak az Üdvözítő élő forrásait segít megnyitni.

MULASZTÁSAINK AZ OLTÁRISZENTSÉGGEL SZEMBEN

De vajjon nem illeti-e a jókat is bizonyos felelősség azért, hogy oly sokan félreismerik Isten legszebb adományát? Nem részben a mi hibánk is, hogy a vallástalanság széles népkörökben egyre nő s végül egyes országokban borzalmas egyházüldözésekben és templomszentségtelenítésekben robban ki? Oly kérdések, amelyek elől szintén nem szabad kitérnünk.

1. Ha a hit fénye sok ember lelkében teljességgel kialudt, abban bizony nagy fokban *a hívő keresztények egy részének közömbössége s érzéketlensége* is hibás. Azért nem apostolkodunk jobban a szent hitért, mert magunk sem vagyunk kellőképp eltelve lelkesedéssel s örömmel a hit kincseivel szemben. Nem tudjuk, nem értjük igazában, milyen kincs az: katolikusnak lenni, milyen boldogság és kitüntetés az: az Oltáriszentséget magunkénak vallani.

Szomorú és megszégyenítő dolog, amikor

még keresztények is oly öntudattalanok Krisztussal és a kereszténységgel szemben, mintha Krisztus és az ő országa valami értéktelen semmiség, jámbor mese, szégyelnivaló babona volna, nem pedig a legszebb és legnagyobb dolog, amiért az ember egész szívéből lelkesedhetik. Szomorú és megszégyenítő, ha mások sokkal égőbben lelkesednek a tévedés zászlóiért, üres világnézetekért és hamis irányokért, mint mi az igazságért! Ha mások akár fegyvert is fognak s nem egyszer az életüket is kockáztatják hamis és pusztító jelszavak kedvéért, mi pedig a legnagyobb kincsek és kitüntetések birtokában ezeknek gyáva elprédálói és szinte áru-lóivá leszünk.

Be másként állna a mai világban is a hit ügye, ha azok, akiket Krisztus az ő kegyelmével kitüntetett, ezt a kitüntetést megfelelőképp megbecsülnék! Ha szent öröm és szinte soha el nem lankadó ujjongás töltené el őket az Eucharisztia gazdag adományai miatt! Ha folyton újra és újra elmerülnének e Szentség fölséges titkainak megfontolásában s úgyszólván soha ki nem lépnének a Szentostya, a Szentségmutató fényköréből! Ha látná a világ, milyen elragadtatással s milyen élő hittel csüngenek a hívők az Euchariszián! Ez a látvány maga megdöbbené, csodálatba ejtené és az Oltáriszent-

ség irányában érdeklődő kutatásra indítaná a ma közönyös embereket.

2. Sajnos, akadnak továbbá lelkes Krisztus-hívők is, akik azonban csak magukban élik ki a vallásosságukat s akikben feltűnően fogyatékos az *apostoli érzület*. Szeretik az Eucharisziát, de semmi vágyat nem éreznek az Oltáriszentség hitének terjesztésére. Egyébként híven teljesítik vallási kötelességeiket, lelküket nagyjából rendben tartják, gyónnak és áldoznak is, de mások bajával aztán ugyancsak nem sokat törődnek. Nem fáj nekik az a számtalan lélek, aki kegyelmi téren teljes árvaságban s elhagyatottságban él; nem izgatja őket, virágzik-e, pusztul-e az Isten országa a lelkekben. Hacsak a maguk bőrét megmentik, hacsak a maguk lelkét úgy-ahogy üdvözíthetik, mit törődnek ők mással! A pogányokkal, a téves hitűekkel, a félreneveltekkel, a vallásellenes izgatás és kísértés áldozataival! Vagy azzal, hogy egész vidékek, falvak, tanyák, városnegyedek vannak évhosszatt lelki gondozás nélkül, mise nélkül, Oltáriszentség nélkül!

Ha minden hívő és komoly katolikus tele lenne apostoli lelkesedéssel az Eucharisztikus Király birodalmáért! Mennyivel előbbre lennénk csakhamar! Mennyire nem pihennénk, míg az Eucharisztia áldásai mindenkihez el nem jutnának, akik ezekre az áldásokra oly igen rászorulnak!

3. Sokaknál azután, ha megvan is a hit és az apostoli vágy, bizonyos sajátos *félénkség és tehetetlenség* gátolja az apostoli cselekvést. Szeretnének tenni, de nem mernek, nem tudnak. Valami különös passzivitás és húzódozás az erélyes fellépéstől Krisztus és az ő országa érdekében jellemzi őket. Vannak amolyan „szent” és nemes lelkek, akik azonban a csendet és nyugalmat minden fölé helyezik s a harctól és férfias helytállástól szinte betegesen irtóznak. Így aztán a vallási és egyházi életbe is sokszor túl sok szinte asszonyos elem vegyül, valami mindenbe belenyugvás és mindenről lemondás, valami túlzott óvatosság és a „szent” nyugalom szeretete, mintha a vallásosság nem is lehetne más, mint nyugalom és békés otthonulás. Vannak, akik az egész Anyaszentegyházat valami óvoda-félévé szeretnék alásüllyeszteni, gyermekekéstehetetlen aggasztánok menhelyévé. Holott a másik félen az Isten országának az ellenségei éppen annak köszönhetik sikereik nagy részét, hogy hihetetlenül szívósak, mozgékonyak, fáradhatatlanok, elszántak és harcrakészek, hozzátehetjük: néha a halálmegvetésig s az egyéni önfeláldozásig.

Ideje volna bizony, hogy Krisztus hívei is gondoljanak az Úr szavára, hogy „nem békét jött hozni a földre, hanem kardot”. Azok a „jámbor” katolikusok, akik

minden litánián és minden jámbor egyesületben ott sürgölődnek, de mint a kámfor azonnal eltűnnek, mihelyt bátor és férfias cselekvésről van szó! Akik szívesen imádkoznak akár órákhosszat, de süketek, mihelyt sajtóról, irodalomról, szociális munkáról és katolikus közéletéről hallanak. Ezek is állandó gyengítői Krisztus országának.

4. Különösen egyben mutatkozik nagy hiány a katolikusok részén, amiben pedig az eucharisztikus hitvédelem leghatásosabb módja kínálkoznék: az Eucharishtiával élő lelkek *ragyogó, vonzó és lelkesítő példaadásában*. A világ százszor inkább ítél az élet, mint a szavak szerint. Azért, ha meg akarjuk győzni a világot az Oltáriszentség fölséges és isteni hatásairól, akkor azt mindenekelőtt a saját életmódunkkal kell meggyőzően, elragadóan felmutatnunk. Az kellene, hogy az emberek ujjal mutassanak ránk és azt mondják: Nézzétek, milyen csodálatos emberek ezek, akik az Oltáriszentséggel élnek! Milyen nemesek és tiszták! Milyen szeretetreméltók és türelmesek! Milyen elnézők mások gyengéivel szemben, mennyire lelkesednek minden jóért, milyen szelídek és bölcsek és önzetlenek! Mindenekelőtt pedig: mennyire telve vannak Istennel, mennyire túlárad bennük a belső béke, a hit ujjongása, a természetfölötti remény, amelyet

semmiféle megpróbáltatás ki nem apaszt belőlük!

Csodálatos diadalát érnők meg az Oltáriszentség tiszteletének ezen a földön, ha sok lenne köztünk az ilyen igazi és teljes értékű eucharisztikus lélek! Megannyi élő monstancia, ragyogó, járó-keelő tabernákulum, megannyi lobogó, fénylő, melegítő örökláng az Oltáriszentség előtt!

FELADATAINK AZ OLTÁRISZENTSÉG KÖRÜL

Mit tegyünk tehát, hogy az Úr szándékai az Oltáriszentség körül beteljesedjenek s az eucharisztikus Király méltó elismerésben, hódolatban s hálás szeretetben részesüljön az emberek között?

1. Mindenekelőtt *önmagunkban kell az eucharisztikus életet tökéletesítenünk.* Aki mélyen behatol ennek a legnagyobb isteni adománynak titkaiba s felismeri azt a végtelen szeretetet, amely az Oltáriszentségből felénk árad, az mindenekelőtt maga törekszik majd arra, hogy a szent Eucharisztia lángoló tiszteletében és szeretetében megújuljon. Az nem elégedhetik meg azzal, hogy kötelességszerűen megjelenik a szent-misén és a szentáldozáson, hanem nem nyugszik addig, amíg az Oltáriszentség nem válik egész lelki világának, gondolatainak s érzésének középpontjává, amíg a tabernákulum nem lesz az a mágnes, amelyhez egész léte s cselekvésmódja igazodik. Nem

nyugszik addig, míg olyan kegyelmi életet nem él, hogy akár mindennap is megáldozhassék. Az ilyent valóságos öröm tölti el, valahányszor alkalma nyílik misére, szentáldozásra menni, vagy akár csak egy rövid szentséglátogatásra is az Oltáriszentség elé járulni. „Örvendeztem, mikor azt mondták nekem: az Úr házába megyünk!” (Zsolt. 121, 1.)

Igen komoly oknak kell annak lenni, ami minket a szentmiseáldozatnak akár mindennapi meghallgatásától is, vagy akár a szentáldozásnak gyakori vételétől visszatart. Mert vagy hiszünk az Oltáriszentségben és azokban a csodás adományokban, amelyekben általa részesülünk s akkor dőreség és szinte kegyetlenség önmagunk iránt ezeket a kincseket fel nem használni, vagy nem hiszünk és akkor voltaképpen nem is vagyunk többé katolikusok. Az Úr Jézus csakugyan többet érdemel tőlünk az ő nagy leereszkedéséért, mint azt, hogy szinte csak kényszeredetten közelítsünk hozzá, talán csak fenyegetések terhe alatt lépünk az ő asztalához s úgyszólván kegynek tekintjük, ha szóba állunk vele, ha a misében és szentáldozásban az ő atyai ölelését és testvéri csókját elfogadjuk.

2. Gondoskodnunk kell továbbá arról, hogy az eucharisztikus élet *környezetünkben is virágozzék*. Minden igaz katolikusnak mint a szeme fényére úgy kell féltéke-

nyen az Oltáriszentség tiszteletének őrzésére vigyáznia, főleg saját családjá, gyermekei, alattvalói körében. Gondoskodnunk kell arról, hogy templomaink mindenképpen méltók legyenek arra a fölséges Vendégre, aki falaik között lakik. Semmi sem lehet elég ízléses és szép a templom s a tabernákulum számára. Asszonyaink s leányaink sokat tehetnek az egyházi ruha- és fehérnemű, a virág- és gyertyadísz gondozásában; férfiaink és fiatalembereink mint valami csendes díszőrség gondoskodhatnak arról, hogy a templomban semmi se történjék, ami nem felel meg az Oltáriszentség fölségének. Mindenki, férfiak és nők, tekintsék becsületbeli kötelességüknek, hogy a liturgia, az egyházi ének és közös ima méltó lefolytatásában közreműködnek s főleg az Oltáriszentség tiszteletére rendezett ájtatosságokon, szentségimádásokon, körmeneteken megfelelő áhítattal és méltósággal, szinte tüntetve részt vegyenek. Necsak a nők és gyermekek imádkozzanak s énekeljenek hangosan, hitvallóan, hanem a férfiak is; s necsak a nők áldozzanak gyakran, hanem a férfiak és fiatalemberek is! Tüntessenek vele!

3. Mindent el kell azonban követnünk végül, hogy az eucharisztikus élet *mindenüvé eljusson, ahol eddig hiányosan vagy sehogy sem virágzott*. A külvárosi negyedekbe, a munkásnegyedekbe, a diaszporába s főleg a

pogányok közé is. Mindenüvé, ahol üdvösségre váró lelkek vannak s az Úr tabernáculumai még nem állanak. Meg kell szerezünk az Úr Jézusnak az örömet, hogy minél több lelket mentessen meg s minél többet tápláljon szent testével s vérével. Meg kell nyitnunk az élet és a vigasz forrását azoknak a szánandó, szegény embereknek, akik a szenvedések és kísértések éjszakájában az Oltáriszentség fénye s kegyelme nélkül botorkálnak. Támogatnunk kell tehát a templomépítő mozgalmakat, az egyházközségek és a Katolikus Akció kialakulását, a katolikus sajtót, támogatnunk a missziók szent ügyét.

Törekednünk kell arra is, hogy a *félrevezetett és ellanyhult katolikusokat* újra megnyerjük a komoly és öntudatos egyházi és eucharisztikus életnek. Valamennyien ismerünk ilyen embert eleget s tudjuk, hogy legtöbbje nem annyira rosszakaratból, mint inkább tudatlanságból, kényelmességből s figyelmetlenségből marad távol a vallási élettől. Eucharisztia nélkül él: talán csak azért, mert soha senki igazában rá nem irányította tekintetét az eucharisztikus élet nagyszerűségére és szépségére. Kívülmarad az eucharisztikus áramkeringésen, pedig talán egyébként nagyszerű katolikus válhatnék belőle is. Miért nem törődünk ezekkel az emberekkel? Miért nem figyelmeztetjük őket a

kincsekre, amelyek őket is oly boldoggá tehetnék! Miért nem irányítjuk rá a beszélgetést egyszer-egyszer ügyesen erre a kérdésre? Miért nem játszunk a kezükre valami alkalmas könyvet vagy folyóiratot? Miért nem hívjuk el őket egy-egy eucharisztikus ünnepélyre vagy előadásra?

Szomorú, hogy a mi egyházi mozgalmaink többnyire ugyanazon szűkebb körben forognak. De ennek is az a fő oka, hogy az egyházhi katolikusok kissé restek és tétlenek ahhoz, hogy az állandóan távolmaradók közt is toborozzanak az egyházi életnek új híveket. Mennyivel vállalkozóbbak, körültekintőbbek s bátrabbak e tekintetben a vallás ellenségei! Hát vajjon Krisztus hívei nem tehetnének s merhetnének annyit az ő Királyukért, mint a rosszak és elvakultak az ő hamis és romboló jelszavaikért?

Oltáriszentség védői, szeretői, apostolai! Elő a küzdelemre, a szelíd hódítás és toborzás apostoli útjaira!

ENGESZTELÉS ÉS TILTAKOZÁS

Amióta az istentelenek mozgalma egész országokban valóságos irtó hadjáratot indított Isten, Krisztus és a tabernákulum ellen, azóta az Oltáriszentség híveinek ezzel a sátáni mozgalommal szemben is különleges kötelességeik vannak.

1. Első kötelességük az *engesztelés és elégtételnyújtás*. Ne felejtsük el, hogy a felrobbantott és felgyújtott templomokban, a meggyalázott apácákban és megölt papokban voltaképp magát Krisztust, az Eucharisztia Királyát gyalázták meg, gyilkolták s igyekeztek kiirtani. Ő az első, akinek neve az egyházüldözőknél állandóan a fekete-listán áll. Őt üldözik minden szerzetesben és világi papban, minden püspökben és katolikus vezéremberben. Ez már nem csupán hálátlanság és értelmetlenség, hanem örület, pokoli elvakultság, az emberi szellem legmélyebb lealacsonyodása. Az ilyen retentő gyűlölettel és pokoli merényletekkel szemben lehetetlen, hogy akik Krisztust sze-

retik, az egész világon mélységes megrendüléssel s forró érzéssel ne fektessék az Eucharisztikus Király lába elé elégtételőket és engesztelésüket. Amikor az Urat ma ismét ezerszeresen halálra ítélik, kígyónyolják és megköpdösik, megostorozzák és tövissel koronázzák, eltapossák és keresztrefeszítik, akkor kell, hogy az ő híveinek szívét mélységes szégyenérzet s reszkető fájdalom töltse el, s egy egész világ kiáltsa feléje hangosan, hitvallói szóval hűségét és szeretetét! Annál erőteljesebben, mennél örültebben tombol vele szemben ellenségeinek gyűlölete! Annál lángolóbban, mennél több sebet ejtenek a pokol bérencei egyfelől az ő titokzatos, másfelől az ő szentségi Szentestén!

2. De még itt sem állhatunk meg. Az engesztelés forró lendületén túl *szent felháborodással kell tiltakoznunk* a Krisztusgyalázás tébolyult tombolásaival szemben. A katolikus világ nem hallgathat ott, ahol Krisztus ellenségeinek lármás csatakiáltása és bombáiknak mennydörgése már-már az egész földet betölti. Bátran oda kell állniok az egész világ színe elé és hangosan kifejezést adniok szent haragjuknak s mély fájdalomuknak. Őt világrész keresztény társadalma kell, hogy mint egy ember emeljen vétót az üldözés és szentségtörések ellen. Hogy minden város és minden falu, minden

egyházköztség és minden egyesület visszhangoztassa ezer és ezer változatban a föld minden pontján: *Nem tűrjük a mi Urunk és Istenünk szemérmetlen káromlását! Nem tűrjük templomai megszenteltségtelenítését, legszentebb hittitkaink lábbal taposását! Nem tűrjük, hogy bárki is gyilkolja és bebörtönözze a mi papjainkat, hogy elevenen elégesse az Oltáriszentség híveit és szolgáit, hogy szennyes kézzel nyúljon a mi apácáinkhoz! Nem tűrjük, hogy műveletlen csöcselék módjára gúnyolják a mi hitünket s népünk, ifjúságunk szívében lerombolják Jézus szeretetét! Kijelentjük, hogy szégyen az egész civilizált világra, hogy ezeket a gyalázatosságokat némán tűri, hogy a tömeggyilkosokkal mint becsületes emberekkel tárgyal s szabadságot ad nekik, hogy akadálytalanul terjesszék istenkáromlásaikat, erkölcstelenségüket, hazug és lélekgyilkos jelszavaikat. Mi, az egész világ katolikussága, minden vallásüldözésben és főleg minden templom-meggyalázásban a barbárság és aljasság végső fokát látjuk.*

Ha ez a tiltakozás az egész világ katolikusságán végigvonul, lehetetlen, hogy a vallásüldözőkre s a közvéleményre hatással ne legyen.

3. Az eucharisztikus élet belső megújítására, valamint az engesztelő s tiltakozó akarat kifejezésére kiváló alkalmul szolgál a

legközelebbi Eucharisztikus Világkongresszus, amely Őszentségének akarata szerint Budapesten fog 1938 májusában lezajlani. Egy ilyen Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus úgyszólván az egész katolikus világ-nak örvendő, ujjongó úrnapi körmenete. A népek és nemzetek együttes hódolata a kenyér színe alatt rejtőző kegyes Istenember előtt. Az Eucharisztikus Király hűséges katonáinak felvonulása és ünnepi sereg-szemléje. Valamennyi európai országból különvonatokat, Észak- és Délamerikából különhajókat jelentenek; számtalan zárán-dok jön majd Budapestre, hogy itt hatalmas méretekben fejezze ki a katolikus lélek érzel-meit az Oltáriszentséggel szemben. Őt világ-rész katolikusai fektetik itt majd a közel 400 millió katolikus világcsalád lelkes hódola-tát az Oltáriszentség Királyának lába elé. Boldogok, akik ezen a páratlan vallási ün-nepségen személyesen résztvehetnek, az Eucharisztikus Király diadalútját személyes közreműködésükkel is előmozdíthatják! De boldogok azok is, akik ha személyesen nem jöhetnek el, lélekben résztvesznek a mi kongresszusunkon, szívükben csatlakoznak a kongresszus ünnepélyeihez és vallásos lelkesedéséhez s főleg a kongresszus vég-napján, 1938 május 30-án résztvesznek az *egész katolikus világ nagy, engesztelő, közös áldozásán*.

Olyan győzelmi napja lesz ez az eucharisztikus Üdvözítőnek, olyan igazán *nemzetközi* eucharisztikus ünnep és hitvallás, minőt csak ritkán lát a világ s amelynek keretében egyazon reggelen valamennyi ország és valamennyi földrész szinte egyetlen zengő, zokogó, éneklő s ujjongó processzióvá egyesül.

Tegyünk meg mindent, hogy az *eucharisztikus Király elégtételt* kapjon a szörnyű gyalázatokért, amelyekkel éppen napjainkban illették szeretetének szentségében szerencsétlen, elvakult emberek! Legyen ez a nap az *Úr Jézus örömnapja a földön, hiveinek részén pedig felejtethetlen lelki élmény: öröm, buzdulás s az eucharisztikus megújulás kiindulópontja!*

Áldassék a legméltóságosabb Oltáriszentség mindörökké!

Ugyanazon szerzőtől „Elmélkedések az Oltáriszentségről” címmel, az „*Örök élet ígéi*” c. mű 3. kötetében („Velünk az Úr!”) jelent meg hosszabb fejtegetés. A valóságos jelenlét bizonyítékait ugyanazon szerző „*Az oltár titka*” c. művében fejti ki. Beszerezhetők bármely könyvkereskedés által, vagy egyenesen a „Mária-Kongregáció” kiadóhivatalában: Budapest, VIII., Mária-u. 23.

A jelen füzet angol, francia és német nyelven is megjelenik.

TARTALOM

Bevezető	5
Első elmélkedés:	
Az Oltáriszentség: Isten legszebb adománya	8
Második elmélkedés:	
Az Oltáriszentség: a hit iskolája	16
Harmadik elmélkedés:	
Az Oltáriszentség: a szeretet iskolája	22
Negyedik elmélkedés:	
Az emberek viselkedése az Oltáriszentséggel szemben	28
Ötödik elmélkedés:	
Kinek van igaza?	33
Hatodik elmélkedés:	
Mulasztásaink az Oltáriszentséggel szemben	38
Hetedik elmélkedés:	
Feladataink az Oltáriszentség körül	44
Nyolcadik elmélkedés:	
Engesztelés és tiltakozás	49

